

دانستنی‌های مالیاتی (قسمت ششم)

نکات اساسی در خصوص مالیات بر درآمد حقوق

(بر اساس اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۹۴/۴/۳۱)

به گزارش رسانه مالیاتی ایران، آگاهی مودیان از قانون مالیات‌های مستقیم کمک قابل توجهی به آنان در عمل به وظایف قانونی و بهره‌مندی از تسهیلاتی که قانون برای مودیان در نظر گرفته و عدم تعلق جریمه‌های احتمالی که قانون‌گذار برای آنان پیش‌بینی کرده، می‌کند. از این رو، در این بخش از مجموعه دانستنی‌های مالیاتی به اجمال به بیان پاره‌ای از مواد و بندهای مهم قانونی در بخش مالیات بر درآمد حقوق که یکی از مهم‌ترین منابع مالیاتی است، می‌پردازیم. در قانون مالیات‌های مستقیم، مالیات بر درآمد به هفت دسته تقسیم شده‌است که یکی از آنها مالیات بر درآمد حقوق می‌باشد که در مواد ۸۲ تا ۹۲ به آن اشاره شده‌است.

اول: اشخاص مشمول مالیات بر درآمد حقوق

درآمدی که شخص حقیقی در خدمت شخص دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود بابت اشتغال در ایران بر حسب مدت یا کار انجام یافته بطور نقد یا غیر نقد تحصیل می‌کند، مشمول مالیات بر درآمد حقوق است. (ماده ۸۲ ق.م.م)

دوم: درآمد مشمول مالیات حقوق

درآمد مشمول مالیات حقوق عبارت است از حقوق (مقرری یا مزد، یا حقوق اصلی) و مزایای مربوط به شغل اعم از مستمر یا غیرمستمر قبل از وضع کسور و پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون. (ماده ۸۳ ق.م.م)

سوم: میزان معافیت

بر اساس ماده ۸۴ میزان معافیت مالیات بر درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق از یک یا چند منبع، هر ساله در قانون بودجه سنواتی مشخص می‌شود.

چهارم: نرخ مالیات بر درآمد حقوق

نرخ مالیات بر درآمد حقوق کارکنان دولتی و غیردولتی مازاد بر مبلغ معافیت سالانه تا هفت برابر آن (معافیت سالانه) مشمول مالیات سالانه ۱۰٪ و نسبت به مازاد آن ۲۰٪ می باشد. (ماده ۸۵)

پنجم: تکلیف پرداخت کنندگان حقوق

پرداخت کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن مکلفاند، مالیات را طبق مقررات ماده (۸۵) این قانون محاسبه و کسر و تا پایان ماه بعد ضمن تسلیم فهرستی متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل پرداخت و در ماه‌های بعد فقط تغییرات را صورت دهند. (ماده ۸۶ ق.م.م)

البته سازمان امور مالیاتی به منظور تسهیل در دریافت اطلاعات مالیات بر درآمد حقوق و جلب رضایت مؤدیان محترم مالیاتی و کاهش هزینه‌ها و صرفه‌جویی در زمان، اقدام به طراحی و پیاده‌سازی سیستم مکانیزه مالیات بر درآمد حقوق نموده است.

در این سیستم اطلاعات پرداخت کنندگان و دریافت کنندگان حقوق و میزان حقوق و مزایای پرداختی و مالیات مترتب بر آن به شکل فایل الکترونیکی از مؤدی دریافت و در پایگاه اطلاعاتی سازمان امور مالیاتی ذخیره می‌گردد. به همین منظور مؤدی می‌تواند با مراجعه به سامانه عملیات الکترونیکی سازمان به نشانی www.tax.gov.ir اطلاعات را وارد و ارسال نماید و یا به صورت فایل الکترونیکی در قالب لوح فشرده تحویل واحد مالیاتی نماید.

ششم: استرداد اضافه پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق

اضافه پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق طبق مقررات مسترد خواهد شد مشروط به این‌که بعد از انقضای تیرماه سال بعد تا آخر آن سال با درخواست کتبی حقوق‌بگیر از اداره امور مالیاتی محل سکونت مورد مطالبه قرارگیرد. اداره امور مالیاتی مذکور موظف است ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ تسلیم درخواست، رسیدگی‌های لازم را معمول و در صورت احراز اضافه پرداختی و نداشتن بدهی قطعی دیگر در آن اداره امور مالیاتی نسبت به استرداد اضافه پرداختی و از محل وصولی‌های

جاری اقدام کند. در صورتی که درخواست‌کننده بدهی مقطعی مالیاتی داشته باشد، اضافه‌پرداختی به حساب بدهی مزبور منظور و مازاد مسترد خواهد شد. (ماده ۸۷ ق.م.م)

هفتم: درآمدهای معاف از پرداخت مالیات حقوق

- حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری پایان‌خدمت و خسارات اخراج و بازخرید خدمت و وظیفه یا مستمری پرداختی به وراثت و حق سنوات و حقوق ایام مرخصی استفاده نشده (بند ۵ ماده ۹۱ ق.م.م)
- هزینه سفر و فوق‌العاده مسافرت مربوط به شغل (بند ۶ ماده ۹۱ ق.م.م)
- مسکن واگذاری در محل کارگاه یا کارخانه جهت استفاده کارگران و خانه‌های ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه که مورد استفاده کارگران قرار می‌گیرد. (بند ۸ ماده ۹۱ ق.م.م)
- وجوه حاصل از بیمه بابت جبران خسارت بدنی و معالجه و امثال آن (بند ۹ ماده ۹۱ ق.م.م)
- عیدی سالانه یا پاداش آخر سال جمعا معادل یک دوازدهم میزان معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) این قانون (بند ۱۰ ماده ۹۱ ق.م.م)
- خانه‌های سازمانی که با اجازه قانونی یا به موجب آیین نامه‌های خاص در اختیار ماموران کشوری گذارده می‌شود. (بند ۱۱ ماده ۹۱ ق.م.م)
- وجوهی که کارفرما بابت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آنها مستقیما یا به‌وسیله حقوق‌بگیر به پزشک یا بیمارستان به استناد اسناد و مدارک مثبت پرداخت کند (بند ۱۲ ماده ۹۱ ق.م.م)
- مزایای غیرنقدی پرداختی به کارکنان حداکثر معادل دو دوازدهم معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون (بند ۱۳ ماده ۹۱ ق.م.م)

- درآمد حقوق پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نظامی و انتظامی، مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات و جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و آزادگان (بند ۱۴ ماده ۹۱ ق.م.م)
- پنجاه درصد مالیات حقوق کارکنان مشاغل در مناطق کمتر توسعه یافته طبق فهرست سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور بخشوده می شود. (ماده ۹۲ ق.م.م)

هشتم: جرایم مالیاتی پیش بینی شده در فصل مالیات بر حقوق

- ۱- عدم ارایه لیست حقوق توسط پرداخت کنندگان حقوق در موعد مقرر و یا تسلیم برخلاف واقع، موجب تعلق جریمه معادل دو درصد حقوق پرداختی خواهد شد. (ماده ۱۹۷ ق.م.م)
- ۲- عدم کسر و ایصال بموقع مالیات حقوق توسط پرداخت کنندگان حقوق، مشمول جریمه معادل ۱۰ درصد مالیات پرداخت نشده در موعد مقرر و ۲/۵ درصد مالیات به ازای هرماه نسبت به مدت تاخیر از سررسید پرداخت خواهد شد. (ماده ۱۹۹ ق.م.م)

مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده مالیات بر درآمد حقوق

- تصویر: سند مالکیت یا اجاره محل فعالیت
- تصویر: پروانه کسب یا پروانه تولید و ...
- تصویر: شناسنامه و کارت ملی
- تصویر: لیست حقوق متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و اعلام تغییرات در ماههای بعد